

Szerkesztőségi iroda:

Főiac, Csalak-féle ház,
hová a lap szellemi részét
illető közlemények
küldendők.

Kiadó hivatal:

Pollák Mór könyvnyomdája,
hová a hirdetések és
előfizetési pénzek
bérmentesen intézendők.

NEMERE.

Politikai, társadalmi, szépirodalmi és közgazdászati lap.

A háromszéki „Házilpar-egylet” és a „sepsi-szentgyörgyi önkényes tűzoltó-egylet” hivatalos közlönye.

Megjelenik ezen lap heten
kint kétszer:
csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva, vagy
vidékre postán küldve
Egész évre . . . 6 ft — kr.
Fél évre . . . 3 ft — kr.
Negyedévre . . . 1 ft 50 kr.

Hirdetmények díja:

3 hasábos peti-sorért, vagy
annak helyéért 6 kr.
Bélyegdíj külön 30 kr.
Nyilttér sora 15 kr.

Boszniából.

A félhivatalos „Wiener Abendpost” megkezdi azon sürgönyök és levelek közlését, melyeket Wassitsch, a volt osztrák-magyar főkonul az okkupációt megelőzőleg intézett a külügyi hivatalhoz.

Ha valami: ugy ez okmányok bizonyítják, hogy monarchiánkra nézve halaszthatlan köteleesség volt Bosznia megszállása s csak az a kár, hogy előbb nem tettük, mert kevesebb vérbe került volna.

Wassitsch levelei élénk világot vetnek az insurrekcionális mozgalom keletkezésére és jellemére. A fanatikus igazgatók már május elején kezdték meg működésüket s ettől fogva Wassitsch levelei híven értesítettek a külügyi kormányt a török hatósági közegek kétszínű jártékáról a mozgalommal szemben.

A főkonul egyik levelében Hadsí Lojáról mint „ismert rabló”-ról beszél, kinek elfogatására szinleg küldöttek ugyan ki katonákat, de ezek szabadon eresztették.

Wassitsch már május 30 iki levelében megírta, hogy a helyzet cseppet sem megnyugtató s hogy a fanatizmus mind több tért nyer. A hatósági közegek legilykolták vagy elűzték s a maguk embeireit ültették helyükbe.

Julius 5-étől az anarchikus mozgalom óriási haladást tett. A porta hivatalnokainak tekintélye fejérsen megszűnt s az ugynevezett népkormány nem volt képes és nem is akart rendet csinálni. Kénytelenek voltak még azzal az elővigyázattal is élni, hogy egész redif-zás lójakait municio nélkül küldöttek el, mert a kormányzó nem tudta biztossággal, hogy ki ellenében fogják ellődözni.

Julius 25-én Wassitsch már je'entette, hogy a mohamedán lakosság a határon hadsergünknek el ent fog állni s hogy bandák alakulnak a mi csapataink nyugtalanítására. Anyira ment a dolog, hogy maga Hafiz pasa is nagyon örült (ha igaz), midőn hallotta, hogy csapataink már bevonáltak Boszniába s kérte a főkonult, táviratozzon Philippovics tábornoknak a bevonulás siettetése iránt s ezzel idejében akadályozza meg a jelenlegieknél még nagyobb bajokat. — Másnap az ex-vali is megjelent s főkonulnál, hogy értesítse az osztrák tábornokokat a szerajevói eseményekről s kérje őket, hogy sieszenek a fenyegetett lakosság védelmére.

Ilyenek voltak az állapotok Boszniában csapataink bevonulása előtt. A veszély nyilvános volt, mert a felkelés könnyen átszirmazhatott volna a szomszéd tartományokra s akkor nem tudjuk, hogyan lettünk volna urai a mozgalomnak.

A hatvan millió hitel illetőleg azt a hirt terjesztették, hogy fedezéséről a pénzügyminiszterek nem gondoskodtak eléggé. A „N. fr. Pr.” ezt a hirt megcáfolja. Az osztrák pénzügyminiszter a reá eső 41 millióból az invaid- és helyettesítési alap értékeinek elázolagolásával fedezett 13 milliót, további 10 milliót kincstári jegyek elhelyezésével, egy milliót többet aranyrentével s a többi 16 - 17 milliót képes bármikor a rendelkezésre álló készletekből fedezni, a nélkül, hogy zavarba jőne. A magyar pénzügyminiszter is fedezte quotáját. A fent említett két alapból kapott 5, milliót, továbbá elhelyezett kincstári jegyeket 6 millióig, a maradék 7 milliót pedig fedezi a magyar aranytente konsorciommal kötött előleg-üzletből. A konsortium ez összeget már rendelkezésre is bocsátotta Széll pénzügyminiszternek.

E r.

* A bécsi hivatalos lap az összes miniszterium ellenjegyzésével ellátott következő legfelsőbb kérésiratot közli:

Mi első Ferenc József stb.

Galicia és Lodomeria, Krajna, Görc és Gradiska, továbbá Triest és környékének tartománygyűlései f. évi szept. 12-ére; Csehország, alsó- és felső Ausztria, Salzburg, Stíría, Karinthia, Bukovina, Morvaország, Silézia, Tírlz és Porarlberg tartomány gyűlései pedig f. évi szept. 24-ére törvényes gyűhelyeikre egybehívatnak.

Adatott fő- és székvárosunkban Bécsben, aug. 28-án 1878. uralkodásunk 30-ik esztendejében.

Ferenc József s. k.

Auersperg s. k., Stremayr s. k., Glaser s. k. Uoger s. k., Chlumecky s. k., Pretis s. k., Horst s. k., Ziemialkowski s. k., Mannsfeld s. k.

* Az okkupáció költségeinek fedezésére mint egy frankfurti tőzsdelapnak Budapestről írják — a magyar pénzügyminiszter eddig még nem adott el magyar arany-járadékot, hanem az eddigi mozgósítási költségeknek Magyarországra eső részét, a mennyiben az a rokant és helyettesítési alaphól nem fedeztethető, kincstári jegyek kibocsátása által fedezte. A magyar kincstári jegyek, melyek csak bent az országban, kevés milliónyi értékben voltak forgalomban, újabb időben kilenc millióval szaporodtak. A hatvan millió hitel Magyarországra eső részének csak hátralékát fogják járadékkibocsátás által fedezni.

* Kállay Bóni volt belgrádi főkonul, mint a „Kelet Népe” írja, monarchiánk őszéről ki van nevezve a Rumelia szervezésére összehíltott európai bizottság tagjává. K. ur. m. hó 30-án tért vissza Bécsből, a hol utasításait átvette és egy hét mulva utazik rendeltetésének helyére, Konstantinápolyba. Angliát e comissióban a nálunk is ismert Drummond-Wolff fogja képviselni.

A z o k k u p á c i ó.

A Boszna mentén, a fölkelők újabb támadást intéztek Szapary hadállása ellen, sikertlenül, mint mindig.

A nagybör harcok itt csak a segélyhadak teljes felvonulása után fognak megkezdődhetni, s mert Szerajevó megszállása folytán a Bosznia ezen sarkába sorult lázadó csapatok visszavonulási utja el van vágva, előrelátható, hogy az itt lévő török rendes katonaság nemsokára megkezdí fegyverei lerakását, mint megkezdete már Hercegovinában hol, mint távirataink jelentették, számos kisebb török helyőrség kapitulált.

Hercegovinában még újabb sikert is arattak Jovanovics több csapatai, elfoglalták a felkelők egyik főfészekét, Nevesinjét.

Hercegovina pacifikációja, mint látszik, csak Livnó táján fog még nagyobb nehézségekbe ütközni, míg Boszniában a Szerajevótól délre, Novibazár felé nyuló szorosok képeznek alkalmas pontot a védelemre. Itt a fölkelők hadiszerral bőven elláthatván magukat, előreláthatólag legmakacsabb ellenállást fognak kifejtetni.

Szerajevóból írják aug. 24-iki kelettel, hogy a Szerajevó eleste után a hegyzakadékok, főképedig a trebeisei hegyek déli nyulványai köze melekült felkelőket az oda szakadatlanul küldözgett őrzáratok egyre fogdossák és bekisérik. Habár e foglyok legnagyobb része fegyverrel fogatott el, b. Philippovics tábornagynag mégis azon szigorú parancsot bocsátotta ki, hogy ott, ahol enyhítő körülmények fordulnak elő, kegyelem gyakoroltassék. —

A tábornagynag ezen engedékenysége főképed Szerajevó azon számos lakosainak van szánya, akik dacára a szigorú rendelkeznek, mely szerint a fegyvereket legfeljebb 6 óra felfogása alatt beszozlgtassák, a gyakran több száz éves, családi ereklyéket képező, nagybecsű fegyvereket megtartották, ami feljelentés utján kitűdődván, az illetők elfogattak és most a törvény értelmében golyó általi halállal kellett volna bűnhődniök.

Mindezeknek megkegyelmeznek és szabadon bocsátják őket.

Denunciációkban nincs hiány. Főképed a spanyolok (zsidók) és az orthodoxok üzük ezt a mesterséget.

Az osztrák-magyar hatóságok becslőletére legyen mondva, hogy e feljelentéseket, melyek pénzüjzalom reményében és többnyire alacsony kenyérigységből történnek, nem nagyon előzékenyen fogadják. A denunciációk következtében elfogottak

legnagyobb része rövid vizsgálat után bántatlanul szabadon bocsátatik. A feladók pedig a remélt jutalom helyett megvetésben részesülnek.

Csak egy jelentékeny fogás történt egy itt lakó szerb feljelentése következtében. — Ugyanis ezáltal két felkelő vezér jutott a büntető igazság kezébe.

A roppant drágaságon, mely a keresztény lakosság kapzsúsága következtében uralkodik, még a térparancsnok legerélyesebb rendeletei sem tudtak segíteni.

Ez emberek egyre csak azt mondják: „Nem árulhatunk olcsóbban” vagy „nincs már többé portékánk”. Csak midőn a törökök előbujtak rejtekeikből és felbátorítva katonáink loyális magatartása által vásári bődéikat kinyitották és mindent a rendes áron kezdete árulni, akkor lett vége a szédülésnek, s keresztény és zsidó kereskedőknek követni kellett muzulmán versenytársak példáját. Így a nyugalom és a rend ismét helyreált. Pezsgő élet uralkodik az egész városban.

Több ízben volt már arról szó, hogy a felkelőknél sok „Kruka-féle fegyvert találnak, a melyek csak Szerbiából kerülhettek az ő birtokukba. Most már kiderült, hogy ezen fegyverek Sabácsban és Zvornicon, illetőleg a Drinán át kerülnek Boszniába, s hogy azon önkéntesek is ez uton jutnak oda, kik oly nagy számban harcoltak Tuzlánál a törökök soraiban. — A nándorfehérvári kormány ezt tagadja ugyan, — mert ez a história még nagyon kellemetlen volna reá nézve, de — mint egy levelező írja — nemsokára kézbelesz kerítve az összeköttetések minden fonala, s akkor majd megváltik, mint mondanak hozzá a n. fehérvári szájakodók és cselszövők. — Hogy Hadzsi Loja Konstantinápolylyal és Nándorfehérvárral közvetlen táviradi összeköttetésben áll, az már konstátálva van.

A doboji táborból írják, hogy gr. Szapary altábornag az utóbbi harcokba szinte vakmerőség-gel határos személyi vitézséget tanusított; hasonlólt irnak vezérkari őrnagyról. Midőn egy ízben mindketten a legsűrűbb golyózápokban állottak, Szapary odakiáltott az őrnagynak: „Az istenért, kedves őrnagy, kimélje magát!” — „Es ön? — felelt az őrnagy. — Engem lehet helyettesíteni, de ha ön elesik, derék csapataink veszve vannak.” — Szerencsére nem történt baja egyiköknek sem.

Szintén Szapary hadosztályáról jelentik aug. 27-éről: Szemben azon hírekkel, mintha a Szapary-hadosztály roppant, ezerekre menő veszteségeket szenvedett volna, a leghatározottabban állíthatjuk, hogy a hivatalos kimutatásokban felsoroltakon kívül egyetlenegy ember sem hiányzik; természetesen nincs beleértve a legutolsó két ütközet, melyekről veszteség-kimutatás még nem érkezett; de hisz a tulzó hírek is csak az előbbi ütközetekre vonatkoznak. Egyszóval, a Szapary hadosztály nem vesztett el egy ágyút sem, egy szerkocsit sem és sebesültjeit mind Dobojba szállították, úgy hogy a felkelők csakis a hullákon gyakorolhatták a megconkitás állatias mesterségét, mert csapataink, dacára a tulnyomó ellenségnek, mindig urai maradtak a harc-térnek és csakis az élelmezési nehézségekre való tekintettel, meg hogy az etappe-vonalat veszélynek ki ne tegyék; határozották el magukat önkényt a visszavonulásra Dobojba, hogy ott bevárják az erősítéseket, melyekre, tekintve az ellen tulerejét, elkerülhetlen szükségük van.

A szegedi 40-ik számú gyalogezred egyik szegedi vitéz harcosától érkezett levél tudósítása szerint a szerajevói gyilkos csapatban különösen a 12. század szenvedett sokat, s e századból 8 ember elesett, köztük Homai tiszthelyettes Zentáról. A szegediek közül Zagróczy sulyos sebet kapott. — Az ezred szegedi tartalék-parancsnokságához 47 drb. fegyver és megfelelő mennyiségű katonai szerelvény küldetett Boszniából; ezek a fegyverek és szerelvények gazdtalanul maradtak az ezrednél még Szerajevó elfoglalása előtt. A szerajevói csatát megelőzőleg eszerint 47-re ment az ezred vesztesége.

Hafiz basa, Bosznia volt katonai kormányzója ki néhány napig Trieszben volt internálva, Bécsből engedélyt nyert a hazautazásra és egy mai távirat szerint Triesztből ma reggel már el is utazott Konstantinápolyba.

Bécs, aug. 31. Azon kérdés megvilágítására, kinek hibája, hogy az Ausztria-Magyarország és a porta közti konvencio megkötése annyira késétt, teljesen hiteles forrásból a következőkről értesítenek: A porta a konvencio megkötését eleinte a berlini szerződés ratifikációjáig akarta elhalasztani;